Warszawa, 12 czerwca 2017 r.

**WOJEWODA MAZOWIECKI**

WK-II.9612.3.5.2017

**Pani**
**Jolanta Latosiak**
**Samodzielny Publiczny**
**Zakład Opieki Zdrowotnej w Mogielnicy**
**ul. Dziarnowska 40**
**05-640 Mogielnica**

# W Y S T Ą P I E N I E  P O K O N T R O L N E

Na podstawie art. 111 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (dalej ustawa o działalności leczniczej – Dz. U. z 2016 r. poz. 1638, z późn. zm.) przeprowadzona została kontrola problemowa w Przychodni w Mogielnicy (dalej Przychodnia) jednostce organizacyjnej 01 Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Mogielnicy, mieszczącej się przy ul. Dziarnowskiej 40.

Tematyka kontroli obejmowała wykonywanie świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą w okresie ciąży, połogu w poradniach dla kobiet.

Kontrolą objęto badanie stanu faktycznego od 1 stycznia 2016 r. do dnia kontroli.

W związku z kontrolą, której szczegółowe wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym bez zastrzeżeń w dniu 1 czerwca 2017 r., przekazuję Pani niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W trakcie kontroli ustalono, że Poradnia ginekologiczna zapewniała realizację świadczeń opieki medycznej kobietom w okresie ciąży oraz połogu, poprzez: systematyczną ocenę stanu zdrowia ciężarnych kobiet oraz płodu, kierowanie na specjalistyczne konsultacje lekarskie,

identyfikację czynników ryzyka okołoporodowego, propagowanie zdrowego stylu życia, praktyczne i teoretyczne przygotowanie do porodu, połogu, karmienia piersią oraz rodzicielstwa, a także wykonywanie badań kontrolnych w okresie połogu, zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 20 września 2012 r. w sprawie standardów postępowania medycznego przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą w okresie fizjologicznej ciąży, fizjologicznego porodu, połogu oraz opieki nad noworodkiem (dalej rozporządzenie w sprawie standardów opieki okołoporodowej – Dz. U. z 2016 r. poz. 1132). Świadczenia zdrowotne z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą w ciąży i połogu realizowane były przez 1 lekarza posiadającego specjalizację Iº w zakresie położnictwa i ginekologii oraz 1 położną, która odbyła kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa rodzinnego – program dla położnych. W dokumentacji podmiotu leczniczego zgromadzono dokumenty potwierdzające prawo wykonywania zawodu aktualnie zatrudnionego lekarza i położnej.

Przychodnia, w strukturach której funkcjonuje kontrolowana poradnia, zabezpieczała odpowiednie warunki kadrowe i sprzętowe umożliwiające właściwą organizację świadczeń z zakresu opieki okołoporodowej, zgodnie z wymogami ustalonymi w rozporządzeniu w sprawie standardów opieki okołoporodowej. Podmiot zapewniał możliwość wykonania badań laboratoryjnych, ultrasonograficznych i kardiotokograficznych, natomiast badania bakteriologiczne i cytologiczne wykonywane były poza Przychodnią, na podstawie umowy zawartej z podwykonawcą.

Podmiot informował pacjentki o możliwości udziału w zajęciach przygotowujących do porodu, połogu, pielęgnacji noworodka oraz do roli rodziców, prowadzonych przez szkołę rodzenia funkcjonującą przy Samodzielnym Publicznym Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej w Nowym Mieście. Poradnia ginekologiczna realizowała także świadczenia promujące zdrowy styl życia, ze szczególnym uwzględnieniem tematyki związanej z okresem ciąży i połogu oraz karmieniem naturalnym.

Personel Przychodni świadczył usługi zdrowotne w miejscu zamieszkania lub pobytu położnicy. Opiekę poporodową sprawowała położna środowiskowo-rodzinna podstawowej opieki zdrowotnej, która opieką patronażową objęła 62 położnice i 64 noworodki. Położna środowiskowo-rodzinna wykonywała jedną wizytę patronażową, w czasie których oceniała stan zdrowia położnicy, relacje w rodzinie, warunki socjalno-bytowe, udzielała instruktażu na temat opieki nad noworodkiem, technik kąpieli, pielęgnacji skóry i kikuta pępowiny, motywowała do karmienia naturalnego i pomagała w rozwiązywaniu problemów związanych z laktacją,

a także informowała o potrzebie odbycia wizyty kontrolnej u lekarza ginekologa w 6. tygodniu połogu oraz o konieczności zgłaszania się z dzieckiem na szczepienia ochronne i badania profilaktyczne.

W podmiocie umieszczono informację o prawach pacjenta, zgodnie z wymogiem określonym w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2016 r. poz. 186, z późn. zm.). Przychodnia dysponowała dokumentacją potwierdzającą sprawność techniczną aparatury i sprzętu medycznego wykorzystywanego przy udzielaniu świadczeń medycznych, do której posiadania i okazania organowi kontroli podmiot jest zobowiązany na podstawie art. 90 ust. 6, 7 i 9 ustawy z dnia 20 maja 2010 r. o wyrobach medycznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 211, z późn. zm.). Podmiot posiadał opracowane minimalne normy zatrudnienia pielęgniarek i położnych, zgodnie z wytycznymi określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 28 grudnia 2012 r. w sprawie sposobu ustalania minimalnych norm zatrudnienia pielęgniarek i położnych w podmiotach leczniczych niebędących przedsiębiorcami (Dz. U. z 2012 r. poz. 1545).

Indywidualna dokumentacja medyczna pacjentów prowadzona i przechowywana była zgodnie z normami ustalonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania (Dz. U. z 2015 r. poz. 2069).

W poddanym badaniu okresie w Poradni ginekologicznej zarejestrowano 57 kobiet z rozpoznaną ciążą, w tym 52 kobiety we wczesnym okresie ciąży – do 10 tygodnia. Badaniu poddano dokumentację medyczną 39 pacjentek z udokumentowanym zakończeniem ciąży.

W wyniku kontoli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Nieustalenie dla żadnej z pacjentek planów opieki przedporodowej i planów porodu, o których mowa w części IV załącznika do rozporządzenia w sprawie standardów opieki okołoporodowej.
2. Niewykonanie pełnego katalogu zalecanych badań diagnostycznych, o których mowa w części II załącznika do ww. rozporządzenia:
   - u żadnej z pacjentek nie wykonano 3-krotnego badania czystości pochwy, badania krwi w kierunku różyczki, HIV i HCV,
   - u 5 kobiet ciężarnych nie wykonano posiewu z przedsionka pochwy i okolic odbytu w kierunku paciorkowców B-hemolizujących.

3. Niewykonanie przez położną, w 8 przypadkach, pierwszej wizyty patronażowej w ciągu 48 godzin od otrzymania zgłoszenia o urodzeniu dziecka, co jest niegodne z normą ustaloną w ust. 8 części XIV załącznika do rozporządzenia w sprawie standardów opieki okołoporodowej.
4. Niewykonywanie przez położną zalecanej liczby, tj. nie mniej niż 4, wizyt patronażowych w miejscu zamieszkania albo pobytu położnicy i jej dziecka (w 20 przypadkach – 1 wizyta patronażowa), co stanowi naruszenie ust. 8 części XIV załącznika do rozporządzenia w sprawie standardów opieki okołoporodowej.
5. Niezamieszczanie w dokumentacji medycznej danych wybranej przez ciężarną położnej podstawowej opieki zdrowotnej lub podmiotu wykonującego działalność leczniczą w celu objęcia jej opieką, o których mowa w części II załącznika do rozporządzenia w sprawie standardów opieki okołoporodowej.
6. Nieuwzględnienie w Biuletynie Informacji Publicznej informacji dotyczących rodzaju działalności leczniczej oraz zakresu udzielanych świadczeń zdrowotnych, wysokości opłat za udostępnienie dokumentacji medycznej i za świadczenia zdrowotne, co jest niezgodne z art. 24 ust. 2 ustawy o działalności leczniczej.
7. Niespełnienie wymogów określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (dalej rozporządzenie w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą – Dz. U. z 2012 r. poz. 739) przez gabinet badań ginekologicznych, przy którym brak było bezpośredniego połączenia z pomieszczeniem higieniczno-sanitarnym wyposażonym dodatkowo w bidet, co jest niezgodne z wymogiem ustalonym w ust. 5 załącznika nr 2 do ww. rozporządzenia.

**Przedstawiając powyższe ustalenia, zobowiązuję Panią do podjęcia działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości, a w szczególności do:**

1. Ustalania planów opieki przedporodowej i planów porodu dla kobiet ciężarnych objętych opieką okołoporodową, zgodnie z wymogami określonymi w części IV załącznika do rozporządzenia w sprawie standardów opieki okołoporodowej.
2. Wykonywania u wszystkich kobiet w okresie ciąży pełnego katalogu zalecanych badań diagnostycznych, o których mowa w części II załącznika do ww. rozporządzenia.

3. Wykonywania przez położną pierwszej wizyty patronażowej nie później niż w ciągu 48 godzin od otrzymania zgłoszenia o urodzeniu dziecka oraz nie mniej niż czterech wizyt patronażowych w miejscu zamieszkania albo pobytu położnicy i jej dziecka, zgodnie z wymogami określonymi w ust. 8 części XIV załącznika do rozporządzenia w sprawie standardów opieki okołoporodowej.
4. Zamieszczania w dokumentacji medycznej informacji o skierowaniu kobiety ciężarnej do położnej podstawowej opieki zdrowotnej w celu objęcia jej opieką, zgodnie z wymogiem określonym w części II załącznika do ww. rozporządzenia.
5. Umieszczenia w Biuletynie Informacji Publicznej informacji dotyczących rodzaju działalności leczniczej oraz zakresu udzielanych świadczeń zdrowotnych, wysokości opłat za udostępnienie dokumentacji medycznej i za świadczenia zdrowotne.

Zalecenia określone w punktach 1., 2., 3., 4. i 5. należy zrealizować w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia

6. Dostosowania pomieszczeń do wymogów określonych w rozporządzeniu w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą, w zakresie niezgodności wymienionych w punkcie 7. wystąpienia – w terminie 6 miesięcy od daty jego otrzymania.

W związku z ustaleniami dotyczącymi nieopracowania dla żadnej pacjentki planu opieki przedporodowej i planu porodu oraz niewykonania pełnego katalogu zalecanych badań diagnostycznych, w tym w szczególności u żadnej pacjentki badania w kierunku różyczki, HIV, HCV oraz 3-krotnego badania czystości pochwy, o których mowa w części II załącznika do rozporządzenia w sprawie standardów opieki okołoporodowej, pragnę szczególnie podkreślić, że w trosce o dobry stan zdrowia matki i dziecka oraz w celu wczesnego identyfikowania czynników ryzyka okołoporodowego i zminimalizowania powikłań okołoporodowych, należy objąć ww. świadczeniami profilaktycznymi wszystkie kobiety ciężarne pozostające pod opieką kierowanej przez Panią placówki.

Zgodnie ze stanowiskiem Departamentu Matki i Dziecka Ministerstwa Zdrowia z dnia 4 czerwca 2013 r., znak MZ-MD-L-073-4044-3/JC/13, uwzględniającym opinię konsultantów krajowych w dziedzinach: położnictwa i ginekologii, chorób zakaźnych oraz epidemiologii – u wszystkich kobiet ciężarnych należy wykonywać badanie przeciwciał w kierunku różyczki. Zdaniem specjalistów wcześniejsze przebycie różyczki, jak również

szczepienie przeciwko różyczce, nie gwarantuje utrzymania odpowiednio wysokiego miana przeciwciał zapewniającego pełną odporność w okresie ciąży.

Jednocześnie zobowiązuję Panią do poinformowania Wojewody Mazowieckiego, z powołaniem znaku pisma WK-II.9612.3.5.2017, o sposobie realizacji zaleceń i wykorzystania wniosku pokontrolnego.

z up. Wojewody Mazowieckiego
Paweł Błasiak
Zastępca Dyrektora
Wydziału Kontroli

**Do wiadomości:**
Urząd Miasta i Gminy Mogielnica
ul. Rynek 1
05-640 Mogielnica